

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВАРМІНСЬКО-МАЗУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ВИЩА ШКОЛА БІЗНЕСУ (ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ В БРАТИСЛАВІ (СЛОВАЧЧИНА)
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
(НІМЕЧЧИНА)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА:
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ТРИНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(13 вересня 2024 р.)**

*Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької
діяльності*

Янковому Олександру Григоровичу присвячується

Одеса-ОНЕУ
2024

УДК 334.716 (043.2)
Е 40

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції

Укладачі:

Грінченко Р.В. – доктор економічних наук, професор.

Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Матеріали тринадцятої міжнар. наук.-практ. конф., 13 вересня 2024 р. Одеса: ОНЕУ, 2024. 398 с.

Для здобувачів економічних спеціальностей, викладачів, аспірантів і докторантів вищих навчальних закладів, підприємців і працівників управлінської діяльності підприємств та організацій.

© Одеський національний економічний університет, 2024

СЕКЦІЯ 9. СТІЙКІСТЬ БІЗНЕСУ І ESG СТРАТЕГІЯ

Cherednichenko D. OPTIMIZING RESOURCE ALLOCATION: AN ECONOMIC ASSESSMENT OF STRATEGIES IN UKRAINE	368
Gorlova O. THE ROLE OF ISO 14001 IN ACHIEVING THE LOCAL SOCIO-ECOSYSTEM SUSTAINABILITY	370
Surman V., Kuklinova T. SUSTAINABILITY PRESSURE ON SMES	372
Будякова О.Ю. РОЗВИТОК БІОЕКОНОМІКИ НА ПРИНЦИПАХ СТРАТЕГІЇ ESG	374
Завадських Г.М. МІСЦЕ КСВ ТА ESG-СТРАТЕГІЇ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	376
Калініна Н.В. ПРИНЦИПИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА КОМПАНІЇ: ЯК ЗАКРІПИТИ НА КОРПОРАТИВНОМУ РІВНІ	378
Кравчук О.І., Варіс І.О. ТЕХНОЛОГІЇ ПІДТРИМКИ ESG-ІНІЦІАТИВ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	380
Кучер А.В., Кучер Л.Ю. ДЕГРАДАЦІЯ ЗЕМЛІ ЯК ЗБРОЯ У ВІЙНІ	383
Макаренко І.О., Серпенінова Ю.С., Фомінов Р.М. ДОСВІД ЄС-УКРАЇНА У ПЕРЕВІРЦІ ЗВІТНОСТІ ПРО СТАЛИЙ РОЗВИТОК	385
Маковоз О.С., Лисенко С.М. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ – СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ	388
Пісецька Т.В. АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ESG СТРАТЕГІЇ.	390
Пшенична М.В. ВПЛИВ ESG-СТРАТЕГІЙ НА ЕКОНОМІЧНУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	393
Сошников А.О. КОНЦЕПЦІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ: ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ	395
Стовба Т.А. ФОРМУВАННЯ ESG-СТРАТЕГІЇ СУДНОПЛАВНИХ КОМПАНІЙ У КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	397

МІСЦЕ КСВ ТА ESG-СТРАТЕГІЇ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Соціальна відповідальність стала ключовою характеристикою сучасного бізнесу. Вона включає в себе добровільну реакцію на суспільні виклики та дотримання етичних норм, які очікує суспільство. Все більше компаній розуміють переваги активної соціальної позиції та регулярно беруть участь у вирішенні соціальних і екологічних питань. Концепція соціальної відповідальності бізнесу пройшла довгий шлях формування і трансформацій[1, с. 130]. Спільне розуміння щодо трактування сутності категорії «соціальна відповідальність» було досягнуто 2010 року і зафіксовано міжнародним керівництвом із соціальної відповідальності в стандарті ISO 26000:2010. Відповідно до цього міжнародного стандарту соціальна відповідальність – це відповідальність організацій за свій вплив на суспільство та навколишнє середовище, про що свідчить прозора та етична поведінка, яка сприяє сталому розвитку, включаючи здоров'я та добробут суспільства; враховує очікування зацікавлених сторін; відповідає чинному законодавству та відповідає міжнародним нормам поведінки; інтегрується у всю організацію і практикується у всіх її взаємовідносинах [2, с.4].

Однак концепція КСВ продовжує еволюціонувати і розвиватися. Зараз ми спостерігаємо її поступову трансформацію в глобальну концепцію ESG – стратегію, при якій прийняття бізнес-рішень базується на принципах екологічного, соціального та корпоративного управління з чіткими алгоритмами та ESG-показниками. Аббревіатура ESG охоплює три сфери: екологія (environmental), соціальна відповідальність (social) та корпоративне управління (governance). Таким чином, ESG-стратегія відображає зусилля компанії в кожній з цих областей для забезпечення сталого розвитку.

В Україні стратегія використання ESG-компонент на рівні підприємств тільки розвивається, а тому в переважній більшості цей процес передбачає інтеграцію корпоративної соціальної відповідальності в управління підприємством, включаючи різні аспекти, такі як економічні, екологічні та соціальні [3, с.195].

Нефінансова звітність компаній відображає зміст трьох ESG-чинників. Розглянемо їх детальніше.

E (екологічні) – чинники відображають вплив діяльності компанії на кліматичні зміни; результати екологічної політики; заходи щодо зменшення виснажування природних екосистем; виробництво здорової, органічної продукції; реалізація концепції “зеленого офісу”.

S (соціальні) - чинники характеризують результати компанії щодо політики у сфері КСВ, соціальних заходів і програм; дотримання прав людини;

безпеки й умов праці; соціального захисту і професійного розвитку працівників; взаємовідносин зі споживачами і місцевими громадами.

G (управління) – чинники відбивають наявність у компанії і якість довгострокової стратегії; ефективність системи управління ризиками; склад ради директорів; рівень винагороди менеджменту; дотримання прав акціонерів, зокрема міноритарних; наявність етичних кодексів [4, с. 112].

Дослідження показують, що все більше підприємств в Україні починають узгоджувати свої ключові бізнес-стратегії з соціальними цілями, орієнтуючись на Цілі сталого розвитку та впроваджуючи власні ESG-стратегії. Спостерігається зміна пріоритетів бізнесу: від орієнтації на отримання прибутку до інвестування в проєкти, які створюють цінність для клієнтів, співробітників, постачальників, партнерів та громад.

У травні 2023 року CSR Ukraine та The Page розпочали дослідження стійкості українських підприємств під час війни. У "Індексі КСВ 2023" взяли участь 30 компаній, які заповнили анкети, що ґрунтувалися на п'ятикомпонентній моделі КСВ у воєнний період: безперервність бізнесу і податки; безпека працівників; боєздатність; спільнота; громада. Гуманітарна допомога населенню, підтримка медичних закладів, евакуація та розміщення мешканців з районів бойових дій, організація сховищ для мешканців, запуск соціальних кухонь - це лише частина того, що роблять компанії, які незалежно від умов, чи то мирний час, чи пандемія, чи війна, віддані цінностям сталого розвитку та соціальної відповідальності [5, с. 76].

Кроком до формалізації оцінки КСВ стає аналіз її складових – екологічних, соціальних та управлінських практик, що фактично означає перехід до ESG - критеріїв. Компанії подають нефінансову звітність саме на основі ESG - показників, а індекси та рейтинги дедалі більше орієнтуються на ці критерії.

Список використаних джерел

1. Завадських Г.М., Лисак О.І., Тебенко В.М. Корпоративна соціальна відповідальність: формування та реалізація в Україні. Збірник наукових праць ТДАТУ (Економічні науки), 2023. №2. С.130-139
2. ДСТУ ISO 26000:2019 Настанови щодо соціальної відповідальності (ISO 26000:2010, IDT). URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=87921 (дата звернення 25.08.2024)
3. Кирчата І. М., Шершенюк О.М. Розробка стратегії розвитку підприємництва на засадах ESG-орієнтирів. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва. 2023. №30. С. 194-203.
4. Станасюк Н. С., Пасінович І. І., Томашевська А. Р. Сучасні підходи до оцінювання корпоративної соціальної відповідальності підприємств. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Серія “Проблеми економіки та управління”. 2021. № 2 (8). С. 109-120.
5. Завадських Г.М. Модель соціальної відповідальності українських компаній під час війни. Тенденції та перспективи розвитку економіки України в умовах сучасних викликів. Матеріали XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції. (18-19 квітня 2024 р. м. Черкаси). - Черкаси: ЧДБК, 2024. С.74-77.